

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

освітньо-професійна програма	Міжнародні економічні відносини
спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
галузь знань	29 Міжнародні відносини
освітній ступінь	бакалавр

Розробник: Світлана МОРОЗ, доцент кафедри підприємництва і права, к.п.н., доцент

Гарант: Тетяна ДЕЙНЕКА, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент

Полтава
2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Місце в індивідуальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Світлана МОРОЗ, к.п.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права. <i>Контакти:</i> ауд. 484 (навчальний корпус № 4) ✉: svitlana.moroz@pdaa.edu.ua, ☎: +380509808232, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/moroz-svitlana-eduardivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	292 Міжнародні економічні відносини <i>ОПП Міжнародні економічні відносини</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з дисциплін «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародний агробізнес».

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення основ, способів організації, форм, принципів та методів митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні цілісної системи науково-практичних знань у галузі митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та спрямовані на розвиток професійних компетенцій майбутніх фахівців, пов'язаних з реалізацією митної політики держави.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	денна форма 292МЕВ бд 2020				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб.	с.р.	
Тема 1. Митне регулювання в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.	10	2			8
Тема 2. Загальна характеристика джерел митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	11	2	2		7
Тема 3. Класифікація товарів для митних цілей.	12	2	2		8
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньої торгівлі	11	2	2		7
Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі	12	2	2		8
Тема 6. Митні режими та умови їх застосування	11	2	2		7
Тема 7. Декларування, митний контроль і митне оформлення товарів із застосуванням митної декларації.	12	2	2		8
Тема 8. Гармонізація законодавства ЄС та України в сфері митного регулювання.	11	2	2		7
Індивідуальні завдання: контрольна робота					
Усього годин	90	16	14		60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Денна форма навчання 292МЕВ бд 2020				Разом
	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Презентація, реферат	
ПРН 22	24	28	24	24	100
Разом	24	28	24	24	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Денна форма навчання 292МЕВ бд 2020				Разом
	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Презентація, реферат	
Тема 1. Митне регулювання в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.	3	–	3	12	9
Тема 2. Загальна характеристика джерел митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	3	4	3		13
Тема 3. Класифікація товарів для митних цілей.	3	4	3		13
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньої торгівлі	3	4	3		13
Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі	3	4	3	12	13
Тема 6. Митні режими та умови їх застосування	3	4	3		13
Тема 7. Декларування, митний контроль і митне оформлення товарів із застосуванням митної декларації.	3	4	3		13
Тема 8. Гармонізація законодавства ЄС та України в сфері митного регулювання.	3	4	3		13
Разом	24	28	24	24	100

Викладач здійснює контроль за якістю знань та вмінь здобувачів вищої освіти за 100-бальною шкалою, 4-х бальною шкалою та ЄКТС.

Схема оцінювання рівня навчальних досягнень здобувача вищої освіти за дисципліною

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка ЄКТС	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним опануванням освітнього компонента)

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

– **розв'язування тестів** (по кожній темі 10 тестових завдань). Бали: від 0 до 3 (по 0,3 бали за кожен правильну відповідь);

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
3	всі тести розв'язані вірно.

– **виконання вправ на практичних заняттях**. Практичне заняття складається з двох частин. Перша частина занять – індивідуальне опитування, включає різні форми виявлення ступеня засвоєння теоретичного матеріалу. Друга частина відводиться на розв'язання вправ і практичних задач, які оцінюються за шкалою від 0 до 4 балів за такою схемою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
4	здобувач вищої освіти правильно вирішив задачу, сформулював обґрунтований висновок з посиланням на конкретні нормативно-правові акти; розрахунки здійснені вірно;
3	здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні;
2	здобувач вищої освіти має елементарні, нестійкі навички виконання завдання; планує та виконує частину завдання за допомогою викладача;
1	здобувач вищої освіти не вирішив задачу, або вирішив задачу з помилками.

– **виконання завдань самостійної роботи**. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи за всіма темами дисципліни.

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
3	здобувач вищої освіти вірно розкрив питання самостійної роботи; демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки;
2	здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
1	здобувач вищої освіти демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді.

– **підготовка реферату** – протягом вивчення тем навчальної дисципліни студент обов'язково виконує за будь якою темою на вибір реферат

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
11-12	проблема, яка розглядається у рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел – 5-6 позицій, відповідає діючому стандарту оформлення бібліографії: здобувач при захисті реферату повністю демонструє засвоєний результат навчання за темою реферату;
6-10	тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, логіки викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки, здобувач при захисті реферату не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою реферату;
0-5	тема реферату нерозкрита або ж не повністю розкриває заявлений результат навчання, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами, здобувач відмовляється від захисту.

– **підготовка презентації** – протягом вивчення навчальної дисципліни студент обов'язково виконує за будь якою темою на вибір 1 презентацію.

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
11-12	зміст презентації відповідає темі та результату навчання; презентація оформлена самостійно, правильно, якісно, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи й орфографічного стандарту, наявність електронного (на носіїві) матеріалу презентації;
6-10	незначні недоліки у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні;
0-5	суттєві недоліки або ж повна невідповідність теми презентації результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні :

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 року № 4495-VI. Голос України. 2012. № 73-74 (5323-5324). С. 21-62.
2. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності у редакції товарної номенклатури Митного тарифу України, затвердженого Законом України від 31.05.07 № 1109-V. URL: http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish/category?cat_id=295976.
3. Науково-практичний коментар Митного кодексу України: за заг. ред. Додіна Є. В. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 488 с.
4. Митний кодекс України: практичні аспекти : навчально-методичний посібник / ред. кол.: А.Д. Войцешук, І.О. Іващук, А.І. Крисоватий, О.М. Омельчук, П. В. Пашко та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 516 с.
5. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
6. Про Митний тариф України : Закон України від червня 2020 року № 674-IX. Офіційний вісник України. 2020. № 55. Ст.1694. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#n1>.
7. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-

XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 29. Ст. 377. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

8. Про участь України у Митній конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП 1975 р.): Закон України від 15.07.1994. р. *Офіційний вісник України*. 1994. № 33. Ст. 307.

9. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України : Закон України від 21 січня 1994 року № 3857-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №18. Ст.101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>.

10. Положення про Державну митну службу України : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227. *Офіційний вісник України*. 2019. №26. Ст.900. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>.

11. Митна енциклопедія: у 2 т. / редкол.: І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін. Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2013. Т. 2. 536 с

Допоміжні

12. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач, Л.О. Чернишова, О.І. Печенка. Харків: Видавництво «Форт», 2017. 221с.

13. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підр. за наук. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 560 с.

14. Бережнюк І. Г., Несторішен І. В. Митно-тарифне регулювання: міжнародний досвід та вітчизняна практика. Митна безпека. 2019. Випуск 3.С. 10-20.

15. Бережнюк І.Г., Несторішен І.В. Нетарифне регулювання як основний елемент зовнішньоекономічної політики Європейського Союзу. Журнал Актуальні проблеми міжнародних відносин. КНУ ім. Т. Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 2014. Вип. 118 (1). С. 145-151

16. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти : монографія. Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. 543 с.

17. Актуальні питання теорії та практики митної справи : монографія ; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. Хмельницький, 2013. 428 с.

18. Karpenko L., Pashko P., Chynytska I., Akhlamov A., Kostenko A. The Role of Customs Regulation in Ensuring the Economic Security of the Country. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2020. № 10(1). P. 219-234.

19. Гребельник О. П. Митна справа. К.: Центр учбової літератури, 2014. 472 с.

20. Грєбєльнїк О.П. Специфіка формування митно-тарифних відносин у контексті становлення світової цивілізації. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. Університет державної фіскальної служби України. 2017. Вин. 1. С. 43-51.

21. Дейнеко О.Т. Вплив сучасних правил міжнародної торгівлі на митне регулювання агропродовольчого ринку. *Вісник Інституту економіки та прогнозування*. 2018. С. 2-8.

22. Кормич Б. А., Коваль Н. О. Митне право : навчально-метод. посібн. Одеса : Фенікс, 2021. 132 с.

23. Митна справа : посібник-практикум за заг. ред. О.Є. Кузьміна. Київ : Каравела, 2014. 232 с.

24. Актуальні питання теорії та практики митної справи : монографія ; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. Хмельницький, 2013. 428 с.

25. Особливості митної класифікації товарів: за загальною редакцією Калетніка І.Г., Пашка П.В. Одеса. Пласке, 2011. 308 с.

26. Пашко П. В., Шевчук С. В. Сутність та особливості державного регулювання механізмів забезпечення митних інтересів України. *Економіка та держава*. 2019. № 4. С. 4-10.

27. Мороз С.Е., Конопльов В. О. Роль митних органів у забезпеченні економічної безпеки держави. *Економічна безпека держави в контексті національних інтересів : мат-ли Міжнар. наук.-практ. конференції, м. Харків, 23 квіт. 2021 р., Харків : ХНУВС, 2021. С. 121-122.*

28. Махмудов Х.З., Мороз С.Е., Калашник О.В. Маркетинг митних послуг: орієнтація

на споживача. Маркетингове забезпечення продуктового ринку: мат-ли XII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 22 квіт. 2020 р. Полтава : ПДАА, 2020. С. 70-74.

29. Мороз С.Е., Руцький В.О., Чергинець С.А. Митний супровід зовнішньоекономічних операцій в умовах зростання обсягів зовнішньої торгівлі Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 75-81.

30. Мороз С.Е., Калашник О.В. Чухліб О.С. Організація маркетингових досліджень митних послуг. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 25-26 берез. 2021 р., м. Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 271-274.

31. Мороз С.Е., Калашник О.В., Тимошенко І. В. Вплив міжнародних правил Інкотермс на сучасну практику проведення експортно-імпортних операцій. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 117-124.

32. Махмудов Х.З., Мороз С.Е. Проблеми і перспективи міжнародної торгівлі органічною агропродукцією. Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : мат-ли I міжнар. наук.-практ. конференції, м. Полтава, 22 черв. 2020 р. Полтава : ПДАА, 2020. С. 124-127.

Інформаційні ресурси

33. Верховна Рада України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://rada.gov.ua>.
34. Кабінет Міністрів України. Офіційний веб-сайт. URL: www.kmu.gov.ua.
35. Міністерство фінансів України. Офіційний веб-сайт. URL: www.minfin.gov.ua.
36. Державна фіскальна служби України. Офіційний веб-сайт URL: <http://sfs.gov.ua>.
37. Офіційний веб-сайт розробника програмного забезпечення MDoffice. URL: <http://www.mdoffice.com.ua>.
38. Національна бібліотека України ім. Вернадського. Офіційний веб-сайт URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
39. База законодавства «Ліга:Закон». Офіційний веб-сайт URL: <http://www.liga.net>.
40. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>